

ÇOCUK KORUMA POLİTİKASI

Çocuk Koruma Politikası Nedir?

Çocuk Koruma Politikası, bir kurumun çocukları her türlü hak ihlalden, ihmal ve istismardan korumak üzere uygun koruyucu ortamı sağlamaya yönelik taahhüdü ve sorumluluğudur.

‘Çocukların Korunması Politikası, kurumların personelinin, operasyonlarının ve programlarının çocukların haklarının güvence altına alınmasına ek olarak çocukları her tür riskten korumayı ve kurumun içerisinde ve çocuğun bulunduğu bütün ortamlarda korunmasını sağlamayı, bunun için işbirliği yapmayı ve çocukların güvenliği hakkındaki endişelerini ilgili kuruluşlara bildirmeyi ve sonuçlarını takip etme sorumluluğunu içerir.’

Koruncuk Vakfı çalışmalarında ulusal üstü insan hakları hukukuna ilişkin sözleşmeler ve Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi ile tanımlanan hakların çocuklara uygulanır olmasını sağlamayı ve bu uygulamanın Anayasamız , Türk Medeni Kanunu ve Çocuk Koruma kanunu doğrultusunda yapılmasını tüm mütevellileri ve profesyonel kadrosu ile amaç edinmiştir. Bu hedefe ulaşmak için yetiştirdiği tüm çocuklar gibi Türkiye’de ulaşabildiği tüm çocuklara aynı politika doğrultusunda hizmete hazırdır. Bu Çocuk Koruma Politikası çocukların korunması ile ilişkili geniş çerçeveyi ve beklentileri ortaya koyar. Koruncuk Vakfı ile çalışan ekipler, Politikanın gereksinimlerini içinde bulundukları çalışma koşulları ve yasal düzenlemeler doğrultusunda nasıl karşılayacaklarını tespit etmek zorundadırlar. Politikanın uygulanmasıyla ilgili sorunlarda ve istisnai durumlarda atılacak adımlara karar verirken danışma noktası Koruncuk Vakfı Çocuk Koruma Birimidir.

Çocuk Koruma Politikasında Kullanılan Tanımlar

Çocuk:

1989 yılına ait Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi (UNCRC) doğrultusunda Politika kapsamında çocuk, 18 yaşına ulaşmamış kişi olarak tanımlanır. Koruncuk’un projeleri ayrıca 18-24 yaş arasındaki gençleri de kapsamaktadır ve uygulanan bu politika onlar için de geçerlidir.

Personel:

Personel tanımı yapılan sözleşmeden bağımsız olarak Koruncuk Vakfı ile birlikte bizzat sözleşmeli ve gönüllü olarak çalışan herkesi kapsar. Bu tanım ücretli veya ücretsiz personeli ve tek seferlik, kısa dönemli veya uzun dönemli gönüllüleri, geçici personeli ve danışmanları kapsar.

Ortaklar, Tedarikçiler ve Yükleniciler:

‘Ortaklar, tedarikçiler ve yükleniciler’ terimleri ürün, hizmet veya işbirliği sağlamak için sözleşme veya anlaşma yaptığımız bütün kişileri tanımlar. Söz konusu olan ticari-finansal bir ilişki olabilir ancak bu zorunlu değildir. Bu tanım, bizim adımıza işleri gerçekleştiren uygulama ortaklarını ve Bakanlıklar, bağıışçılar, sponsorlar gibi Koruncuk Vakfı’nın çalışma ilişkisi içerisine girebileceği diğer paydaşları da kapsar.

Çocuk Koruma Politikasının Hedef Kitlesi Kimlerdir?

Çocuk Koruma Politikası hem dâhili hem de harici bir politika'dır. **Politikaya uyulması ülke çapında bütün Koruncuk Vakfı personeli için zorunludur.** Politika ihlalleri olası görevden almalar da dahil disiplin uygulamalarına yol açar. **Ayrıca Çocuk Koruma Politikası Koruncuk Vakfı ve ortaklarının çalıştıkları bütün durumlarda uygulanmak zorundadır.** Ortaklar/işbirliği yapılan kurumlar için ihlaller varsa işbirliği sözleşmelerinin iptaline ve ilişkilerin askıya alınmasına sebep olur. İlgili durumlarda yasalar doğrultusunda uygun resmi işlemlere başvurulur. Politika ayrıca çocuklar ve aileleri ile kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları ve diğer paydaşlar gibi iletişim içinde olduğumuz kişiler için de uyulması gerekli evrensel kuralları içermektedir.

Buradaki amacımız çocukları zarardan korumaya yönelik kurumsal taahhüdümüzü açıkça ifade etmektir. Yürüttüğümüz çalışmalar sonucu Koruncuk Vakfı ile temasa giren her çocuk onları çocuk istismarı, cinsel sömürü, kaza ya da herhangi başka bir zarar görme riskine sokabilecek kasti ya da kazara gerçekleştirilen eylem ve hatalardan mümkün olan en geniş ölçüde korunmalıdır. Bu sorumluluk tüm personelimize ve temsilcilerimize düşmektedir. Bu bakım ve koruma yükümlülüğü Çocuk Koruma Politikamızın olmazsa olmazıdır.

Bu politika,

- Koruncuk'un sadece çocuklarla çalışmaya uygun ve çocuk güvenliği iyileştirme pratiklerini sıkı şekilde uygulayan kişilerle çalışmasını,
- Vakıfla ilişkili olan herkesin yükümlülüklerini farkında olmasını ve çocuk istismarı ve çocuğun cinsel sömürüsü konularına hukuksal ve etik bir şekilde yaklaşmasını,
- Vakfımızı temsil eden herkesin çocuklara uygun şekilde davranmasını ve bu Vakfın bir üyesi olmalarından doğan güveni kötüye kullanmamalarını,
- Vakfımızı temsil eden herkesin, Vakıfla temasa geçen her çocuk için güvenli bir ortam yaratmasını,
- Yapılan tüm aktivite ve programların çocuklar için taşıdığı riskler açısından ölçülmesini ve kontrolümüz dahilinde olanların kesinlikle azaltılmasını veya ortadan kaldırılmasını şart koşar.

Koruncuk Vakfı, çocukların korunması için sıfır tolerans yaklaşımını benimsemiştir.

Çocuk Koruma Politikasının Temelinde Yer Alan İlkeler

Çocuk Koruma Politikasının hükümlerine birçok temel ilke dayanak sağlamaktadır. Bu ilkelerin arasında şunlar sayılabilir:

- Çocuğun yüksek yararının en uygun şekilde gözetilmesi
- Çocukların haklarına saygı
- Çocukların katılımının desteklenmesi
- Ayrımcılığın önlenmesi
- Fırsat eşitliği
- Görüş alışverişi
- Kültürel hassasiyet ve yerel geleneklerin anlaşılması
- Hesap verebilirlik ve sorumluluk alma
- Dürüstlük ve şeffaflık

ÇKP-2

TÜRKİYE KORUNMAYA
MUNTAÇ ÇOCUKLAR VAKFI
Altan Erbulak Sok. Hoşkalan Apt.
No:6/15 Mecidiyeköy / İSTANBUL
ZİNCİRLİKUYU V.D. 879 003 0890

- Değişmezlik
- Vakitlilik
- Gizliliği sağlama
- İşbirliği
- İzleme
- Kişisel Sorumluluk
- Evrensellik
- Standart dayalı yaklaşım
- Güvenilirlik

Sorumluluklarımız Nelerdir?

Koruncuk Vakfı çocukların korunması ve bakımı için mütevelliler, çalışanlar, ortaklar, yükleniciler ve tedarikçilerden tüm görev, hizmet ve davranışlarında Türkiye Cumhuriyet Anayasasını , Türk Medeni Kanununu ,Çocuk Koruma kanununu ve onun uygulama yönetmeliklerinde yer alan yasal ve düzenleyici yükümlülükleri bilmelerini ve uygulamalarını beklemektedir.

Çocukların iyilik halinin korunması ve teşvik edilmesinde, Politikanın uygulanmasının desteklenmesinde herkes sorumluluk sahibidir. Buna ek olarak yöneticiler ve ek sorumluluklara sahip kişiler gibi bazı statü sahibi kişilerin bu politikada belirtildiği üzere çocuk koruması hakkında özel sorumlulukları bulunmaktadır.

Rolleri veya işlevlerine bakılmaksızın herhangi bir düzeyde Koruncuk Vakfı adına çalışan herkes şu sorumluluklara sahiptir:

- Koruncuk Vakfı tarafından bilinen çocuk veya çocukların içerisinde yer aldığı gerçekleşmiş veya şüphelenilen istismar vakaları hakkındaki bütün iddiaları ve endişeleri rapor etmek.
- Çocuk; Koruncuk Vakfı tarafından bilinmiyor da olsa, çocuk veya çocukların içerisinde yer aldığı gerçekleşmiş veya şüphelenilen istismar vakaları hakkındaki bütün iddiaları ve endişeleri rapor etmek (Örneğin Koruncuk Vakfına gelen bir çocuğun kardeşi).
- Personelin görevini kötüye kullandığı veya suç teşkil eden davranışlarda bulunduğu çocuk veya çocukların içerisinde yer aldığı gerçekleşmiş veya şüphelenilen istismar vakaları hakkındaki bütün iddiaları ve endişeleri rapor etmek.

Şikâyetler

Çocuklar ve aileleri de dâhil olmak üzere Koruncuk Vakfı tarafından bu politikanın uygulanmasına ilişkin gördükleri muameleler ile ilgili memnuniyetsizliklerini ve endişelerini dile getirmek isteyen herhangi bir kişi öncelikle uygun adımların atılmasında kendilerine yardımcı olabilecek Koruncuk Vakfı içerisinde yer alan ana iletişim noktaları ile bağlantı kurmalıdır. Bu görevi Koruncuk Vakfı Çocuk Koruma Ekibi yürütmektedir ve Koruncuk Vakfı'na ait her birimde Çocuk Koruma Ekibi'nin bir temsilcisi bulunmaktadır.

Koruncuk Vakfı'nın bünyesinde çalışan personel için haksız muamele hakkında nasıl şikâyetle bulunabilecekleri ile ilgili şikâyet prosedürleri ve şikâyetle bulunan personeli desteklemek için alınacak güvenlik önlemleri ayrıca İnsan Kaynakları prosedürlerinde belirlenmiştir.

ÇOCUK KORUMA SORUNLARININ ANLAŞILMASI

Çocukların İhmal ve İstismardan Korunması

“Çocuk istismarı’ veya ‘kötü muamele’, sorumluluk, güven ve güç ilişkisi kapsamında çocuğun sağlığı, yaşamı, gelişimi veya itibarına zarar veren veya verme ihtimali olan bütün fiziksel ve/veya duygusal kötü muamele, cinsel istismar, ihmal, ihmalkâr muamele ya da ticari veya diğer istismar türlerini kapsar’.

Çocuk İstismarının Genel Tanımları

Çocuk Koruma Politikası altında dört temel istismar kategorisi tanınmaktadır:

Fiziksel İstismar: Bu çocuğa vurma, sarsma, tutup atma, ateş veya kaynar su ile yakma, suda veya başka şekilde boğma ya da çocuğa farklı şekillerde fiziksel zarar vermeyi içerir. Aynı zamanda ebeveyn veya bakıcı çocuğun hasta olmasını sağladığında veya hasta çocuğun semptomlarını görmezden geldiğinde fiziksel zarara yol açılmış olur.

Duygusal İstismar: Bu, çocuğun duygusal ve psikolojik gelişiminde ciddi ve uzun süren etkiler bırakmak için çocuğa sürekli olarak duygusal açıdan kötü davranılmasıdır. Çocuklara değersiz oldukları ve sevilmedikleri, yetersiz oldukları veya sadece bir başka kişinin ihtiyaçlarını karşıladıkları sürece değerli olduklarının hissettirilmesini içerir. Ayrıca çocukların omuzlarına yaşına veya gelişimlerine uygun olmayan beklentilerin yüklenmesi veya çocukların sık sık korku veya tehlike içerisinde olduklarını hissetmelerine yol açmak da buna dâhildir. Çocuğun gördüğü her türlü kötü muamelede duygusal istismar bulunur, ancak sadece duygusal istismarın görüldüğü durumlar da vardır.

İhmal: Bu, ebeveynin gücünün yettiği halde çocuğun temel fiziksel ve/veya psikolojik gereksinimlerinin devamlı olarak karşılanmaması ve sonucunda büyük ihtimalle çocuğun gelişiminin önemli ölçüde kısıtlanmasıdır. Örneğin yetersiz dikkat sonucunda çocuğun zarar görebileceği tehlikeli bir duruma düşmesi (Sadece bu tehlikenin önlenmesinin mümkün olduğu durumlarda). İhmalkârlığı fark etmek oldukça zor olup, özellikle kaynakların kısıtlı olduğu ve/veya fakirliğin yüksek olduğu ülkelerde daha da zordur.

Cinsel İstismar: Bu, çocuk ne olduğunun farkında olsun veya olmasın ya da çocuğun rızası olsun veya olmasın herhangi bir cinsel faaliyette bulunmaya zorlanması ve teşvikini içerir. Bu faaliyetler cinsel birleşmenin olduğu (Örn: tecavüz) veya olmadığı fiziksel teması içerebilir. Ayrıca çocukların pornografik içeriğe bakmalarını sağlama, uygun olmayan hallerde bulunmalarını sağlama veya onların cinsel açıdan uygun olmayan davranışlar sergilemeleri için teşvik etme de buna dâhildir. Ticari amaçlı cinsel istismar ve insan kaçakçılığı gibi genellikle rastlanan diğer istismar türleri, yukarıdaki dört kategorinin kompleks kombinasyonlarından ortaya çıkar. **Akran zorbalığının** da şiddetine bağlı olarak istismar haline gelebileceğine de dikkat çekilmelidir. Her ne kadar genel olarak yetişkinlerin istismarı uygulayanlar olduklarını düşünsek de, çocuklar da istismar da bulunabilirler.

İstismar tek seferlik veya devam eden bir olay olabilir. Buna, şiddeti düşük gibi görünen bir dizi vakanın birleşimi de dâhildir. Aile, okul, topluluk, kurum ve internet ortamı da dâhil olmak üzere her türlü ortamda gerçekleşebilir (Örneğin; akıllı telefonlar gibi dijital ortamlar ve teknolojiler). İnternet ortamında istismar, cinsel taciz ve çocuk istismarı fotoğrafları gibi birçok farklı şekil alabilir.

Özel durumlarda, neyin istismar olduğu hakkındaki bütün kararlar Çocuk Koruma Ekibi ile görüş alışverişinde bulunarak verilmelidir.

ÖNLEYİCİ FAALİYETLER

Çocukların korunmasının temelinde her türlü istismarın önlenmesi yatar. Kurumsal farkındalığın ve iyi uygulamaların olumlu personel davranışlarını teşvik ettiği, incitici olayların sıklığını azalttığı ve çocuk koruma hakkındaki endişelerin erken tespitini ve tepki vermeyi sağladığı yaygın olarak kabul edilmektedir. Programların ve projelerin kötü tasarlanması, geliştirilmesi ve uygulanması, çocukları olumsuz yönde etkileyerek istismara uğramamış çocukların da faaliyetlerimiz sonucunda zarar görmelerine yol açabilir.

İstismar olaylarını önlemeye yönelik sistemler ve prosedürler

- **Sözleşmeler ve Ortaklık Anlaşmaları**

Bütün sözleşmeler ve ortaklık anlaşmalarında, anlaşmanın niteliği veya türü ne olursa olsun, kesinlikle Koruncuk Vakfı'nın Çocuk Koruma Politikası dâhilinde çalışmanın kabul edildiğine dair bir ibare olmalıdır.

- **Ürün ve Hizmetlerin Tasarımı**

Çocukların korunması en başta, teklif ve planlama aşamasında dikkate alınmalıdır. Yapılacak çalışmalarda ve çalışmaların gerçekleşeceği ortamlarda olabilecek bütün risklerin hesaba katılarak çocuk koruma temelli risk analizi yapıldığından emin olunması gerekmektedir. Çocuk koruma ekibi mevcut iş uygulamalarına çocuk korumanın entegrasyonunu sağlamak için gerekli desteği verir.

- **Çocukların Görüntülerinin ve Fotoğraflarının Kullanılması**

Koruncuk Vakfı'nın çocuklara ait görüntülerin kullanımına kılavuzluk eden ve bütün durumlarda uygulanması zorunlu olan medya güvenlik prosedürleri bulunmaktadır. Bu prosedürler görüntülere erişimi olan veya fotoğraflama ekipmanı kullanıcısı olan herkesi kapsar. Bunlara çocuklar, ebeveynler ve bakıcılar, personel, ziyaretçiler, yükleniciler ve topluluk kullanıcıları dâhildir. (Medya ve e-güvenlik prosedürleri için bkz. Medya/ Basın-Yayın Politikası) Ancak Koruncuk Vakfının istemi ve izini dışında tüm yüklenici ve çalışanlar çocuklar ve vakıf hizmetleri doğrultusunda yürürlükte olan gizlilik sözleşmesi hükümlerine tabidir.

- **İnsan Kaynakları Prosedürleri**

Çocuklar ile çalışmaya uygun personel seçimi için daha güvenli işe alım

Gerek Koruncuk Vakfı bünyesinde çalışacak personelin gerekse çocuklarla temas halinde çalışacak gönüllüler ve hizmet alımı ile çalışılan kişilerin çocuklarla çalışmaya uygunluğu ile ilgili seçim kriterleri İnsan Kaynakları yönetmeliğinde belirtilmiştir.

Personelin ve Diğer Kişilerin Yetenek ve Bilgilerini Arttırmak Amacıyla Eğitim Vermek

Çocuk Koruma Politikasının etkili bir şekilde hayata geçirilmesini sağlamak için işe alınmalarının ardından bütün personele, ortaklara ve yüklenicilere görevlerine uygun bir şekilde Çocuk Koruma Politikamız hakkında bilgilendirme yapılacak ve eğitim verilecektir.

- A) Bütün personelin kendi sorumluluklarının ve kurumsal politika ve uygulamaların farkında olması esas olduğu için bütün personele çocuk koruma hususunda eğitim verilecektir.
- B) Bilgilerini tazelemek amacıyla, bu eğitim çalışanlara belirli aralıklarla tekrar edilecektir.
- C) Personelin diğer işverenler ile sözleşme imzaladıkları veya ortaklar, yükleniciler tedarikçilerle çalıştıkları zaman Koruncuk Vakfı onları Çocuk Koruma Politikası hakkında bilgilendirecek ve onlardan kurumlarının çocukları korumak için nasıl çalıştığı hakkında bilgi talep edecektir (Örneğin, kendi Çocuk Koruma Politikaları).

Farkındalığı Arttırmak İçin Bilgi ve İletişim

Bütün personele Çocuk Koruma Politikasının bir kopyası ile birlikte Çocuk Koruma Ekibinin ismi ve iletişim bilgileri verilecektir. Bütün ortaklar, tedarikçiler ve yükleniciler Çocuk Koruma Politikamızın varlığından haberdar edilmeli ve istekleri takdirde kendilerine birer kopyası gönderilmelidir. Proje ve programlara katılan çocuklar ve aileleri de dâhil olmak üzere bütün faydalanıcılar Çocuk Koruma Politikamızdan ve ana hükümlerinden haberdar edilmelidir ve endişe / iddia veya şikâyet durumunda kiminle irtibata geçileceği hakkında

• **İddialara ve Endişelere Yanıt Vermek**

Bu Politika kapsamında; Koruncuk Vakfı, hem kurum içinde hem de dışında gerçek veya şüphelenilen istismar veya zarar verme durumlarında gerekli hukuki tepkiyi vermekle ve çocuğu korumaya alıp olası istismarcıdan uzaklaştırmakla yükümlüdür. Bu, evrensel yasalar ile belirlenmiş olan çocuğun yüksek yararını korumak, benzer olayların gelecekte de yaşanmasını engellemek ve işlenmiş olabilecek bütün suçlar ile ilgili gerekli yasal işlemin başlatılmasını sağlamak içindir. Bütün iddia ve endişeler, suçlanan faillerin ve mağdurların kim olduklarına bakılmaksızın ve durum ne kadar 'inanılmaz' gözüktürse gözüksün ciddiyle ele alınacaktır.

Çocuk istismarının yaşanıp yaşanmadığına karar vermek personelin görevi değildir. Ancak bütün personelin, bu belirsiz veya sadece bir şüphe ya da bir şeylerin yolunda olmadığı şeklindeki bir 'sezgi' bile olsa bütün endişeleri zorunlu olarak üst yönetime bildirme sorumluluğu mevcuttur..

Hiçbir personel mevcut veya şüphelenilen istismarlar hakkında kendilerine verilen bilgileri gizli tutamaz.

Koruncuk Vakfı bir soruşturma otoritesi değildir ve bu yüzden hukuk tarafından belirlenmiş çocuk koruma kurumları ve emniyet teşkilatlarına gerekli ihbarlar yapılacaktır. Koruncuk Vakfı çocuğu fazladan riske atmadığı durumlarda ihbarı çocuğun ve onun ailesi/velileri üzerinden yapmak için onay almaya çalışacaktır. Bu tür durumlarda önceden anlaşma yapmadan ihbarda bulunmak için, ihbarı yapmadan önce Çocuk Koruma Ekibinin görüşü alınması zorunludur. Çocuğun ve ailenin/velilerin açık izni olmadan, çocuk ve ailesinin durumu hakkında hiçbir bilgi çocuk koruma / emniyet teşkilatları haricinde kişi veya kurumlarla paylaşılamaz.

UYGULAMA TAKİBİ VE DEĞERLENDİRMESİ

Hesap verebilirlik

Koruncuk Vakfı içerisinde Çocuk Koruma için nihai hesap verebilirlik yükümlülüğü Yönetim Kurulu'ndadır. Bütün Çocuk Koruma Politikası ihlalleri ciddiyle ele alınacak ve gerekli işlemler yapılacaktır.

Çocuk Koruma Politikasının Gözden Geçirilmesi

Bu politika iki yılda birden daha az olmamak üzere düzenli olarak gözden geçirilecektir. Çocuk Koruma Politikasının gözden geçirme sorumluluğu Çocuk Koruma Birimindedir.